

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Savska cesta 62, Zagreb

Poslovni broj: 76 PŽ-113/2023-2

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Tatjane Kujundžić Novak, predsjednika vijeća, Mirne Maržić, suca izvjestitelja, i Draženke Deladio, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja MIRJANE BRČIĆ, OIB 72246936443, Velika Gorica, S. Radića 8, koju zastupa punomoćnica Radmila Bonifačić, odvjetnica iz Zagreba, protiv tuženika NORBERTA RATHGEBERA, OIB 89433659028, Republika Njemačka, Alzey, Kurt Schacherstr 15, kojeg zastupa punomoćnik Dušan Kuman, odvjetnik iz Zadra, radi utvrđenja osnovanosti osporavanja tražbine, odlučujući o tužiteljevoj žalbi izjavljenoj protiv presude Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1312/2021 od 16. prosinca 2022., u sjednici vijeća održanoj 12. srpnja 2023.

presudio je

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj P-1312/2021 od 16. prosinca 2022.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom u točki I. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev koji glasi: „Utvrđuje se osnovanim osporavanje tražbine tuženika osigurane različitim pravom na nekretnini upisanoj u z.k.ul. 8255 k.o. Vrapče Novo i to zk.č.br. 3641/9 oznake zemljišta: ekonomsko dvorište, oranički odvojak 1, površine 3084 m², pod brojem Z-2687/12 u korist tuženika radi osiguranja iznosa od 622.000,00 EUR u kunsnoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju HNB na dan isplate temeljem ugovora o ustupanju potraživanja od 29. ožujka 2011., Aneksa ugovoru o ustupanju potraživanja od 13. prosinca 2011. i Sporazuma o utvrđenju visine duga i zasnivanju založnog prava od 13. prosinca 2011.“.

1.2. U točki II. izreke naloženo je tužitelju naknaditi tuženiku parnične troškove u iznosu od 63.946,68 EUR / 481.806,25 kn u roku od 15 dana.

2. Prvostupanjski je sud ocijenio da nije osnovano osporavanje tražbine razlučnog vjerovnika. Iz obrazloženja proizlazi da nije sporno da je na naznačenoj nekretnini, prodanoj u stečajnom postupku koji se vodi pred istim prvostupanjskim sudom pod poslovnim brojem St-9178/2015 nad dužnikom Rathgeber plan d.o.o.,

upisano založno pravo za korist tuženika radi osiguranja tražbine u iznosu od 622.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate na temelju ugovora o ustupu potraživanja od 29. ožujka 2011., aneksa ugovoru o ustupanju potraživanja od 13. prosinca 2011. i sporazuma o utvrđenju visine duga i zasnivanju založnog prava od 13. prosinca 2011., a upisano založno pravo odnosi na tražbinu zajmova društvu Rathgeber plan d.o.o. u iznosu od 222.000,00 EUR i tražbinu po osnovi ugovora o ustupanju tražbine sklopljenog između tuženika i Rathgeber plan d.o.o. u iznosu od 400.000,00 EUR.

2.1. U odnosu na iznos tražbine od 222.000,00 EUR utvrđeno je nespornim da se radi se o zajmu kojim se nadomješta kapital u smislu odredbe članka 408. stavka 1. Zakona o trgovačkim društvima („Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22 i 18/23; dalje: ZTD), što ne utječe na postojanje tražbine razlučnog vjerovnika, niti na postojanje razlučnog prava, već je to od utjecaja samo na tražbinu stečajnog vjerovnika koja bi predstavljala tražbinu nižeg isplatnog reda. Prvostupanjski sud naglašava da predmet postupka nije osporavanje tražbine stečajnog vjerovnika u smislu odredbe članka 167. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj: 71/15, 104/17 i 36/22; dalje: SZ), već razlučnog vjerovnika prema odredbi članka 149. SZ-a. Navodi da posljedica davanja zajma kojim se nadomješta kapital nije u tome da ta tražbina ne postoji, već da ju stečajni vjerovnici mogu ostvarivati u stečajnom postupku samo kao vjerovnici nižeg isplatnog reda, što ne sprječava ostvarenje tražbine kao razlučnog vjerovnika, odnosno ne dovodi do prestanka razlučnog prava, niti do prestanka tražbine razlučnog vjerovnika, koji ima pravo odvojenog namirenja, jer takva posljedica nije propisana niti jednom zakonskom odredbom, a ni tužiteljica ni stečajni dužnik nisu pobijali pravnu radnju stečajnog dužnika kojom je zasnovano založno pravo u korist tuženika u smislu odredbe članka 198. SZ-a.

2.2. U odnosu na iznos tražbine od 400.000,00 EUR obrazlaže da se radi o tražbini iz ugovora o ustupu potraživanja, koje tuženik ima prema društvu Vigness d.o.o. na temelju ugovora o zajmu od 28. kolovoza 2007., sklopljenog 29. ožujka 2011. između tuženika kao ustupitelja i Rathgeber plan d.o.o. kao primatelja u iznosu od 400.000,00 EUR s ugovornim kamatom po stopi od 6% kojim se Rathgeber plan d.o.o. obveza po naplati cjelokupnog iznosa s pripadajućim kamatama i troškovima, iznos od 400.000,00 EUR isplatiti tuženiku, a iznos kamata i troškova zadržati za sebe. Odredbom članka 2. aneksa ugovoru o ustupu potraživanja sklopljenog 29. ožujka 2011. ugovoreno je da Rathgeber plan d.o.o. dopušta da se u korist tuženika upiše založno pravo (hipoteka) na nekretnini oznake kč.br. 3641/6 upisane u zk. ul. 8255 k.o. Vrapče novo radi osiguranja naplate potraživanja u iznosu od 400.000,00 EUR u kunskoj protuvrijednosti. Utvrđeno je nespornim da Rathgeber plan d.o.o. nije naplatio niti djelomično ustupljenu tražbinu od Vigness d.o.o. nad kojim se vodi stečajni postupak i nije sporno da je u tijeku parnični postupak između Rathgeber plan d.o.o. kao tužitelja i Vigness d.o.o. kao tuženika radi isplate iz čega prvostupanjski sud zaključuje da je neizvjesno je hoće li Rathgeber plan d.o.o. naplatiti tražbinu od Vigness d.o.o. Zaključuje da iz odredbe članka 7. ugovora o ustupu, kojom je ugovorena naknada za ustup proizlazi da se radi o naplatnom pravnom poslu i da je tražbina nastala. Stav je prvostupanjskog suda da se radi o

tražbini pod odgovdnim uvjetom što ne podrazumijeva da tražbina tuženika kao razlučnog vjerovnika ne postoji, ali se u takvoj situaciji primjenjuju odredbe SZ-a koje propisuju postupanje s tražbinama pod odgovdnim uvjetom prilikom unovčenja stvari na kojoj postoji razlučno pravo i s kojom će se postupati sukladno odredbama članka 121. Ovršnog zakona („Narodne novine“ broj: 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20 i 114/22; dalje: OZ) u vezi s odredbom članka 247. stavka 1. i članka 277. SZ-a. Prema tome, činjenica što je tuženikova tražbina pod odgovdnim uvjetom ne znači da tražbina ne postoji, već znači da će se od iznosa dobivenog unovčenjem nekretnine na kojoj postoji tuženikovo razlučno pravo, iznos za tu tražbinu rezervirati u stečajnom postupku i isplatiti tuženiku ako se ispuni odgovdni uvjet. Ako se odgovdni uvjet ne ispuni tada će se zadržanim iznos u stečajnom postupku namirivati različni vjerovnici u daljnjem prednosnom redu. Kako je u tijeku parnica između Rathgeber plan d.o.o. i Vicens d.o.o. i kako je nad Vicens d.o.o. otvoren stečajni postupku, zaključuje da nije izvjesno hoće li se uvjet ispuniti, ali je ocijenio da nije osnovano niti osporavanje tražbine u dijelu koji se odnosi na tražbinu u iznosu od 400.000,00 EUR po osnovi ugovora o ustupu.

2.3. Odluku o parničnim troškovima prvostupanjski sud je donio primjenom odredbe članka 154. stavka 1. ZPP-a.

3. Tužitelj žalbom pobija navedenu presudu zbog svih žalbenih razloga iz odredbe članka 353. stavka 1. ZPP-a s prijedlogom „osporeno rješenje ukinuti i predmet vratiti na ponovno odlučivanje“. Ukazuje na povredu načela ekonomičnosti postupka, ponavlja navode o nepostojanju tražbine osigurane razlučnim pravom, problematizira dopuštenost tužbe i smatra da je vrijednost predmeta spora previsoko određena jer se radi o deklaratornoj tužbi.

4. Odgovor na žalbu nije podnesen.

5. Žalba nije osnovana.

6. Ispitavši pobijanu presudu na temelju odredaba iz članka 365. stavaka 1. i 2. ZPP-a u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz članka 354. stavka 2. točaka 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ovaj sud nalazi da je pravilna i osnovana na zakonu.

7. Nije ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, a žalitelj ne ukazuje konkretno na koju od povreda na koje ovaj sud nije dužan paziti po službenoj dužnosti. Pravilno je utvrđeno odlučno činjenično stanje, relevantno za donošenje odluke u konkretnom postupku i pravilno je prvostupanjski sud primijenio materijalno pravo sadržano u primjenjenim zakonskim odredbama.

8. Predmet postupka je utvrđenje osnovanosti tužiteljevog osporavanja tuženikove tražbine kao tražbine razlučnog vjerovnika, što je propisano odredbom članaka 117. i 118. stavka 1. OZ-a. Razlučni vjerovnici jesu založni vjerovnici, a u postupku nije sporno da je da je na naznačenoj nekretnini, prodanoj u stečajnom

postupku koji se vodi pred istim prvostupanjskim sudom pod poslovnim brojem St-9178/2015 nad dužnikom Rathgeber plan d.o.o., upisano založno pravo za korist tuženika radi osiguranja tražbine u iznosu od 622.000,00 EUR u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju Hrvatske narodne banke na dan isplate. Također nije sporno, a i odlučno je da ni tužiteljica ni stečajni dužnik nisu pobijali pravnu radnju stečajnog dužnika kojom je zasnovano založno pravo u korist tuženika u smislu odredbe članka 198. SZ-a, u vezi s odredbama članaka 202., 204. i 207. SZ-a, što se žalbom niti ne osporava.

9. Prvostupanjski je sud pravilno utvrdio i obrazložio neosnovanost tužbenog zahtjeva i obrazloženje prvostupanjskog suda, sadržano u točkama 17. - 35., i u odnosu na zajam i u odnosu na ustup tražbine, ovaj sud u potpunosti prihvaća i upućuje žalitelja na iznesene razloge bez potrebe ponavljanja.

10. Pravilno je prvostupanjski sud, sukladno odredbi članka 292. stavka 4. ZPP-a, odbio tužiteljičin prijedlog za izvođenjem dokaza financijskim vještačenjem pravilno ocijenivši da je tužiteljica priznala činjenicu da je tuženik platio zajmove društvu pa izvođenje vještačenja na tu okolnosti nije potrebno. Pravilo je ocijenio i da okolnost iznošenja dokumentacije iz društva nije odlučna činjenica u ovom postupku pa je sud odbio tužiteljičin prijedlog za saslušanjem svjedoka Ilije Žugaja i Michaela Dobricka, i pravilno je odbio tužiteljičine prijedloge za saslušanjem svjedoka Lidije Eterović, Ivana Brlekovića predložene na okolnost komunikacije stranaka i poslovnog odnosa jer okolnost komunikacije nije odlučna činjenica u ovom postupku, pravilno ocijenivši da se poslovni odnos tuženika i stečajnog dužnika može utvrditi iz ugovora u spisu.

11. Pravilno je zaključio prvostupanjski sud da se uvidom u spis poslovni broj P-1718/19, u kojem je odlučeno o tuženikovoj tražbini kao tražbini stečajnog vjerovnika 2. višeg isplatnog reda, ne bi utvrdile odlučne činjenice u ovom postupku.

12. Uzimajući u obzir navedeno, nisu osnovani niti žalbeni navodi o povredi načela ekonomičnosti postupka, a u odnosu na dopuštenost tužbe ovaj sud upućuje žalitelja na navedene odredbe članaka 117. i 118. stavka 1. OZ-a. Također ovaj sud ne nalazi da bi postupanjem prvostupanjskog suda bilo povrijeđeno pravo tužitelja iz odredbe članka 6. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, što u žalbi navodi tužiteljica.

13. Suprotno navodima kojima žalitelj pobija odluku o trošku ovaj sud nalazi da je prvostupanjski sud pravilno utvrdio vrijednost predmeta spora i odluku valjano obrazložio u točkama 38. i 39. obrazloženja pravilnom primjenom odredaba članaka 35. stavka 1. i članka 40. stavka 2. ZPP-a iz kojih proizlazi da tužiteljica nije ovlaštena naznačiti vrijednost predmeta spora u iznosu od 10.000,00 kn ili bilo kojem drugom iznosu, već je vrijednost predmeta spora novčani iznos tražbine koji se osporava.

14. U preostalom dijelu je odluka o parničnom trošku pravilna, kako po osnovi (članak 154. stavak 1. ZPP-a), tako i po visini (članak 155. ZPP-a), a tužitelj je u

odnosu na visinu posebno niti ne osporava pa je ovaj sud, slijedom ovlaštenja iz odredbe članka iz odredbe članka 365. stavka 2. ZPP-a, nije posebno ispitivao.

15. Zbog svega navedenog valjalo je, na temelju odredbe članka 368. stavka 1. ZPP-a, pobijanu presudu potvrditi.

Zagreb, 12. srpnja 2023.

Predsjednik vijeća
Tatjana Kujundžić Novak

Dokument je elektronički potpisan:

Tatjana Kujundžić
Novak

Vrijeme potpisivanja:

16-11-2023

09:05:12

DN:

C=HR

O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2.5.4.97=#OC1156415448522D3937333439333636353139

OU=Signature

S=Kujundžić Novak

G=Tatjana

CN=Tatjana Kujundžić Novak